

Utvikling

Stikkelsbær i espalier (Mucurines) som på bildet er tre år gamle. Her må det fjernes alle greiner under nederste tråd, toppskuddet skjæres tilbake med halve lengden av fjorårs vekst. På disse buskene kan en sette igjen 6-8 sidegreiner som produserer bær. Fjern sidegreiner som vokser langs raden og/eller som har svært spiss vinkel opp langs stammen. Foto: Jørn Haslestad.

*Stikkelsbærsorten Xenia. Her er greiner som har gitt avling skjært tilbake på tapp på 2-3 cm.
Foto: Jørn Haslestad.*

Ripssorten Rovada på tre år gamle stammer. Her produseres avling på sidegreiner på lengder rundt 40 cm eller kortere hvis de ikke er lange nok. Fjern alle knopper og sidegreiner under nederste tråd. Toppskuddet skjæres ikke tilbake før det har nådd ønsket høyde. Foto: Jørn Haslestad.

Fem år gamle planter av Rovada som har nådd maks høyde. Disse toppes 4-5 knopper over øverste tråd. Her kan vi beholde inntil 15 sideskudd pr. plante/5 sideskudd pr. stamme. Imidlertid har det vært en del vindbrekkasje i dette feltet slik at det ikke er tilstrekkelig antall sideskudd av ønsket lengde. Her må en og gjøre en aktiv jobb med ugras før det får forfeste. Foto: Jørn Haslestad.

Litt få greiner på denne ripsstammen gjorde at fjorårsveksten på ei overvintra kort sidegrein nå kan gi ei fullverdig avling på denne sidegreina som er blitt nærmere en halv meter. Foto: Jørn Haslestad.

Arbeid i felt

Flerårig ugras bør fjernes så raskt de kommer i vekst; best å ta ugraset før det vokser til. Mypexdekke må kostes for jordsøl og rusk og rask, ellers vil det snart etablere seg ugras på dekket. Skade på stolper og støttesystem rettes opp.

Gjødsel spres så snart det er kjørbart i feltene.

Solbærfelt må sjekkes for solbærgallmidd. Bekjempelse av mjøldogg må starte opp så snart det er noe grønt i knoppene (utsatte sorter).

Gjødsling

Gjødsling i henhold til gjødselplan. Husdyrgjødsel kan spres langs raden, eller godkjent gjødsel som Marihøne Pluss 8 - 4 - 5 eller Grønn 8K kan benyttes. På Mypexdekke (i åpninger i duken) må gjødsla legges ut før nedbør for at den skal løse seg og bli tilgjengelig for plantene. Det må ikke legges gjødsel konsentrert i plantehullet. Legges gjødsla i plantehullet, må det brukes små mengder og det må være mulighet til å spre gjødsla under duken (håndspredning på små arealer). Også i økologisk dyrking må det lages en gjødselplan før vekstsesongen som tilsier hva behovet i de ulike vekstene er.

Plantevern

Ugras

Ugras er en viktig skadegjører i økologisk ribes. Da en ikke kan nytte kjemiske plantevernmidler mot ugras må en tyne ugraset mekanisk eller ved bruk av et jorddekke. Dette kan gjøres ved enten å bruke et jorddekke som mypexduk, nedbrytbar plast, vanlig plast eller et helorganisk dekke av kompost eller blanding av kompost og husdyrgjødsel.

Kveke er en viktig ugrasart og kan svekke vekstevnen til ribesartene betydelig dersom denne får vokse uhemmet. Kveka starter også tidlig om våren og kan fort få et overtak når den har kommet godt i gang før ribesvekstene har særlig utviklet bladverk på greinene. Foto: Jørn Haslestad.

Foto over viser samme solbærbusk av Ben Tron før og etter tilførsel av en blanding av kompost og husdyrgjødsel nå i april. Kompostblandingen sørger for både næringstilførsel, dekke mot ugrasoppslag og redusert fordamping av råme fra jorda. Solbær og rips tåler godt å få dekket til de nederste delene av greinene av kompost. Foto: Jørn Haslestad.

Mjøldogg

Foto viser mjøldogg på blad av ripssorten Haronia. Foto: Jørn Haslestad.

Tidlig bekjempelse med Thiovit (4-600 gram pr dekar), gjentas med 10-14 dagers mellomrom. Temperaturen bør være over 12 grader. Det er fare for svikade av Thiovit i noen sorter. I motsetning til andre soppsjukdommer angriper mjøldogg mest i varmt og tørt vær.

Utsatte sorter: Rips: Junifere og Haronia.

Stikkelsbær: Tatjana, Xenia m.fl. Solbær: Ben Nevis.

Sorter som ikke er spesielt utsatt for mjøldogg kan få angrep dersom de står nær mjøldoggsvake sorter. Ved stort smittepress i feltet, må mjøldoggbekjempelsen følges nøye opp da dette kan sette hele planteveksten i fare og avlingen går tapt..

Bladfall- og bladflekkssopp

Til venstre: Bærbuskbladfallsopp, til høyre bærbuskbladflekkssopp i solbær. Foto: Sigrid Mogan.

Bekjempelse fra blomsterstand synlig/ drueklase (stadium D). Sprøyting med Nordox (50-100 g pr daa) i forkant av nedbør da Nordox kun har forebyggende effekt mot sjukdommen. Avhengig av smittepress i feltet og nedbør er det aktuelt med 2-4 sprøytinger før og rundt blomstring med 7-10 dagers mellomrom avhengig av veksthastighet og smitteforhold (fuktighetsforhold). I henhold til etikett kan Nordox brukes før blomstring, etter blomstring med større væskemengde. Svake doser, 50 g eller mindre pr daa, har god virkning. Alle ribesartene kan angripes av bladfall- og bladflekkssopp, men det er stor forskjell mellom sortene hvor mottakelige de er.

Solbærgallmidd

Sjekk solbærfeltene for solbærgallmidd hvis det ikke allerede er gjort. Knoppene svulmer opp til ertestørrelse. Inne i knoppene lever tusener av små midder. Rundt blomstring går middene ut av knoppene og oppsøker neste års knopper. Etter blomstring tørker knoppene inn og faller av. Solbærgallmidd kan ha med seg nesletoppvirus som kan gi sterile blomster. Avlinga blir sterkt redusert av solbærgallmidd siden det ikke blir bær i angrepne knopper. Fjern og brenn angrepne greiner eller planter. Ved sterke angrep må feltet slås ned. Bekjempelse med Thiovit Jet 2 ganger før og 1 gang rett etter blomstring. Det må være varmt i været og vekstutviklingen må ha kommet godt i gang før sprøyting er aktuelt. Undersøk med rådgiver for råd om behandling ved mistanke om solbærgallmidd.

Knopper med solbærgallmidd er oppsvulmet og er godt synlige da de ikke vil bryte og åpne seg når friske knopper bryter om våren. Foto: Jørn Haslestad.

Jordrotte

I mange felt er det jordrotte, godt synlig med hull i jorda, jordhauger på overflaten og ganger under jordoverflata. Jordrotte kan gnage på røttene og ødelegge plantene. Bruk feller nå på våren før nye generasjoner kommer. Det finnes ulike feller i handelen. Alle ribesartene er utsatt for gnagere.

Jordhauger og ganger er tydelig tegn på at jordrotte er tilstedes i feltet. Foto Sigrid Mogan.